

Naam opdracht	Toekomstvisie 2030
Document	Startnotitie/procesaanpak Toekomstvisie 2030
Versie	3.1
Datum	19 februari 2008
Adviseur SO	Arno Groenendijk
Directeur SO	Flora van Houwelingen

1. Aanleiding en context van de opdracht

Deventer bevindt zich in een snel veranderende omgeving: verdere mondialisering en informatisering van de economie, toenemende aandacht voor duurzaamheid, demografische trends als ontgroening, vergrijzing en verkleuring, het is slechts een greep uit de ontwikkelingen waar we midden in zitten. Maar ook de rol van de gemeente zelf is aan het veranderen: steeds meer verantwoordelijkheden worden van rijk en provincie naar de gemeente doorgegeven en de gemeente wordt in toenemende mate belast met de regie op het samenspel met en tussen externe partners. Al deze ontwikkelingen zijn een belangrijke aanleiding voor het opstellen van een strategische toekomstvisie voor Deventer. Immers, in het hier en nu goed voorsorteren geeft perspectief voor de toekomst. In de begroting 2008 is dit voornemen reeds aangekondigd.

De huidige Stadsvisie, het document waarin onze visie op de verschillende pijlers van beleid in hun samenhang zijn neergezet, loopt af in 2009. Los van de vraag op welke wijze het Grote Stedenbeleid wordt voortgezet is er ook voor na 2009 behoefte aan een brede, sectoroverstijgende en samenhangende visie op de lange termijn. De eenheid Strategische Ontwikkeling heeft als kernopdracht om in voortdurend samenspel met bestuur, samenleving en organisatie de strategische koers van Deventer te verkennen en uit te zetten op alle mogelijke beleidsterreinen voor de langere termijn. De opstelling van de Toekomstvisie 2030 is aan deze eenheid opgedragen. In dit plan van aanpak wordt het proces van de totstandkoming van de Toekomstvisie 2030 beschreven.

Maar niet alleen vanuit de gemeente wordt de behoefte aan een langetermijnvisie gevoeld. Ook ondernemers, instellingen en burgers vragen de gemeente om richting voor de toekomst. Sterker nog: zij willen daarover meedenken, meepraten en ook meedoen aan het helpen realiseren van de gewenste toekomst. Van oudsher is sprake van een grote betrokkenheid vanuit de Deventer gemeenschap bij onze gemeenschappelijke toekomst. De kracht van Deventer ten voeten uit! In dit plan van aanpak wordt deze kracht ten volle benut en wordt gekoerst op het hernieuwen van oude en smeden van nieuwe strategische partnerschappen.

Tenslotte wordt voorgesteld om het opstellen van de Toekomstvisie 2030 te combineren met een verzoek vanuit de raad tot het opstellen van een Staat van de gemeente Deventer: een sterkte/zwakke analyse, een soort "foto" van de gemeente. Een dergelijk product kan en moet mede een basis zijn voor de visieontwikkeling. Het opstellen van de Staat van Deventer maakt onderdeel uit van dit plan van aanpak.

2. Vraagstelling

In 2010 verwacht Deventer haar 100.000ste inwoner. De Toekomstvisie 2030 moet antwoord geven op vragen als: in wat voor gemeenschap worden de kinderen van onze kinderen dan groot, hoe wonen en werken mensen dan in onze gemeente en op welke wijze leven jong en oud dan samen in Deventer?

Kort samengevat: wat is ons wensbeeld van het Deventer anno 2030? Welke keuzes liggen dan voor als we daar willen komen?

3. Doel(stelling) en omschrijving van de opdracht

De focus bij het opstellen van de Toekomstvisie 2030 ligt primair op de potentie die Deventer heeft: onze *kracht*. En hoe die te gebruiken om optimaal in te spelen op de trends en ontwikkelingen die op ons af komen: de *kansen*.

De Toekomstvisie 2030 komt o.a. tot stand met behulp van nog nader te ontwikkelen werkscenario's. De werkscenario's helpen met het scherper krijgen van de wensbeelden maar ook van de consequenties van bepaalde keuzen. De werkscenario's maken ook inzichtelijk wat ons te doen staat om te komen tot een bepaald wensbeeld. Zij helpen daarmee impliciet ook onze *zwaktes* en de *bedreigingen* die op ons af komen te herkennen. Terugredenerend vanuit het wensbeeld (of de wensbeelden) komen de routes om daar te komen en de hindernissen die we dan moeten nemen als vanzelf in beeld. En ook wie of wat we daar voor nodig hebben. Met behulp van de (wat extremer doorgetrokken) werkscenario's komen we uiteindelijk tot een of meer varianten met bijbehorende beleidsagenda/keuzes. Uiteindelijk moet er natuurlijk aansluiting worden gevonden bij het hier en nu: de Staat van Deventer anno 2008/9.

Het jaar 2030 is gekozen als horizon van de Toekomstvisie. Met ruim 20 jaar overspannen we ongeveer 1 generatie. Die termijn is voldoende ver weg om ook echt los te komen van het hier en nu. Het is denkbaar in zo'n termijn tot echte trendbreuken te komen. Denk eens terug aan 1985/1990. Bij de veranderingen die Deventer sindsdien heeft doorgemaakt (Vijfhoek, Grachtengordel, gevarieerder bouwen voor diverse bevolkingsgroepen, herindeling, stadsmarketing, enz.) zijn soms bewust, soms onbewust keuzes gemaakt die Deventer een ander aanzien hebben gegeven. In de Toekomstvisie gaat het er om dit soort keuzes en kansen op te sporen.

De opdracht is in principe niet begrensd in de breedte van de te bestrijken beleidsterreinen: alle beleidsterreinen kunnen aan bod komen, zolang het zich afspeelt binnen de gemeente Deventer en de relevante spelers/bepalers zich in Deventer bevinden. De toekomstvisie is een brede visie.

De Toekomstvisie 2030 wordt opgesteld, werkend van buiten naar binnen. Dat wil zeggen dat we vanaf het eerste begin externe partners (burgers, bedrijven, instellingen) willen betrekken bij het ontwikkelen van de visie. Daarvoor zijn meerdere redenen:

- er is een schat aan kennis en deskundigheid beschikbaar in Deventer, door het aanboren van die kracht van de stad en platteland wordt de visie beter en completer;
- een toekomstvisie waar Deventer burgers, bedrijven en instellingen hun inbreng in terug herkennen mag rekenen op een breed draagvlak waarna zij ook meer bereid zullen zijn hem ook te helpen realiseren; of zelfs te gaan realiseren!

Op voorhand is te onderkennen dat een brede toekomstvisie op het Deventer van 2030 elementen zal bevatten die op verschillende manieren of door partijen of coalities van wisselende samenstelling zullen worden gerealiseerd:

- soms louter door de gemeente zelf, bijv. vanuit haar kerntaken;
- soms door de gemeente in samenwerking met meer of minder autonome derden/partners zonder wie realisatie eenvoudig niet zal lukken, bijv. met corporaties of particuliere instellingen;
- soms vooral door derden, waarbij de gemeente slechts een voorwaardenscheppende of soms zelfs nauwelijks een rol heeft, bijv. in het hoger onderwijs of in het private domein van het ondernemerschap.

Deze driedeling wordt tevens gereflecteerd in de gelaagdheid van de treden die de gemeente met dit proces op de participatieladder wil bestijgen:

Informereren
Raadplegen
Adviseren
Samenwerken
Beslissen
Zelf besturen

Het minimale niveau wat in dit proces qua participatie bereikt zou moeten worden is dat van de advisering/consultatie. Het streven is echter gericht op het realiseren van elementen in de toekomstvisie (in varianten of onderdelen) die het niveau bereiken van samenwerking, beslissen en/of zelfbesturend. Er kunnen immers zaken losgemaakt worden die het domein van de gemeente ontstijgen.

In de uitwerking en de vormgeving van de Toekomstvisie 2030 zullen de elementen herkenbaar gemaakt worden vanuit deze gelaagdheid. In het proces zal steeds gewaakt worden voor het onderscheiden van deze niveaus en het expliciet markeren van het veranderen van niveau van participatie. Dit kan dus op sommige momenten enige terughoudendheid van de gemeente vereisen (zowel ambtelijk als bestuurlijk).

4. Beoogd resultaat

Het resultaat van de dit proces is een **brede en breed gedragen** toekomstvisie op het Deventer van 2030. Het resultaat van het proces Toekomstvisie 2030 is geen dik pak papier. Het gaat in de Toekomstvisie 2030 om richting, om verbeelding, om inspiratie voor de toekomst. Om het identificeren van de sterke kanten van en de kansen voor Deventer. En hoe die verzilverd zouden kunnen worden. Daarbij wordt in het proces en voor het eindresultaat gebruik gemaakt van inspirerende en onorthodoxe werkvormen en -methoden. De uiteindelijke vormgeving van de Toekomstvisie 2030 is misschien wel een stripboek of een animatie... Uiteraard met onderliggende verkenningen, de Staat van Deventer en mogelijk nog andere in een aantrekkelijke jas gestoken publicaties.

Aan het eind van het proces (mei 2009) is het volgende gerealiseerd:

- een inspirerende toekomstvisie op het Deventer van 2030;
- op basis van een aantal werkscenario's gegoten in een of meer varianten;
- voorzien van op hoofdlijnen uitgewerkte bijbehorende beleidsagenda's;
- betrokken en gemotiveerde lokale/regionale partners die (belangrijke onderdelen van) deze visie dragen en willen helpen realiseren;
- een Staat van Deventer anno 2008/9 met een analyse van onze sterke en zwakke kanten, kansen en bedreigingen.

5. Benodigde ondersteuning

Binnen de eenheid SO wordt de procesregie op de toekomstvisie gezien als een reguliere taak, waarvoor binnen de bestaande organisatie voldoende capaciteit aanwezig is binnen de teams SO/PS en SO/KV.

Ureninzet tbv Toekomstvisie 2030	
SO/PS	
Beleidsstrategie	130
Programmaregie	525
Financieel/subsidieadvies	60
SO/KV	
Verkennen/onderzoeken	150
SO/algemeen	
Ondersteuning	400
Totaal	1265

De benodigde uren binnen SO zijn geraamd binnen het teamplan SO/PS. Participatie van medewerkers van andere eenheden in (onderdelen van) het proces gebeurt op basis van eigen budget.

Externe ondersteuning¹ wordt alleen gezocht voor een aantal specifieke taken waarvoor binnen de organisatie onvoldoende kennis of ervaring beschikbaar is. Het betreft met name de volgende onderdelen:

- Mentality-onderzoek;
Hiervoor zal ondersteuning gezocht worden bij het bureau Motivaction; zij zullen gebiedsgewijs de waarden en leefstijl van de inwoners van Deventer in kaart brengen en een bijdrage leveren in de interactieve fase met een variant op hun enquête 21-minuten-voor-Nederland;
- Systeemanalyse, scenariobouw en de "verbeelding";
Op dit onderdeel wordt aangehaakt op het streven om de samenwerking met Saxion Hogescholen te intensiveren; Saxion zal via het Kenniscentrum Leefomgeving, de Academie voor Bestuur en Recht en de Academie voor Kunst en Techniek een bijdrage leveren aan de totstandkoming van de Toekomstvisie 2030; overigens zullen ook Deventer kunstenaars en vormgevers worden betrokken bij de verbeelding van de toekomstvisie;
- Jongerencommunicatie;
Voor een toekomstvisie die een generatie gaat overspannen moeten we zeker de jongste generatie (10-25 jr) weten te mobiliseren om mee te denken; aansluiting wordt gezocht bij een communicatieadviesbureau dat is gespecialiseerd in het op moderne wijze betrekken van jongeren bij maatschappelijke thema's en discussies, zoals bijv. Keesie.

De out-of-pocket-kosten voor het opstellen van de Toekomstvisie 2030 zullen taakstellend worden opgevangen binnen programma 1a van de begroting.

6. Verantwoordelijkheden en bevoegdheden

De opdrachtgever voor de procesregie op de realisatie van de Toekomstvisie 2030 is het college van burgemeester en wethouders. De coördinerend portefeuillehouder Andries Heidema.

Gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever is Flora van Houwelingen, directeur eenheid Strategische Ontwikkeling. Opdrachtnemer is Arno Groenendijk van het team SO/PS. Ter borging van de continuïteit zal Gerard Sizoo van SO/PS fungeren als back-up en intern klankbord.

¹ Voor wat betreft externe ondersteuning heeft de gemeente in het voortraject ervaring opgedaan met de stichting Eigentijdse Verbindingen. Onder verantwoordelijkheid van deze stichting is in 2007/2008 een aantal activiteiten uitgevoerd rond het thema duurzaamheid. Hoogtepunt van dit traject is een manifestatie op 4 april 2008 in de Lebunuskerk rond het thema duurzaamheid. Tijdens deze manifestatie zal de toekomstvisie, waarin ook duurzaamheid aan de orde zal komen, speciale aandacht krijgen.

7. Relatie met andere besluiten of plannen

In de begroting van 2008 is het voornemen tot het opstellen van een strategische meerjarenvisie reeds aangekondigd onder de werktitel "Deventer innovatief, duurzaam en sociaal, strategisch handelen vanuit eigen kracht".

In de verkenningsfase is een activiteit opgenomen m.b.t. de scanning van vigerende beleidsdocumenten en –kaders op voor de toekomstvisie relevante doorwerking op langere termijn.

Daarnaast zullen m.n. de Ruimtelijke en (concept) Economische Regionale structuurvisies, de Sociale Perspectievennota, het Overijssels collegeprogramma, het regeerakkoord en het VNG-bestuursakkoord als richtinggevende kaders worden meegenomen.

8. Relatie/afstemming met andere eenheden

In het MT van alle eenheden is/wordt de aanpak van de Toekomstvisie 2030 gepresenteerd. Aansluitend wordt steeds besproken op welke wijze de eenheid wil worden betrokken in (onderdelen van) het proces.

Met het team Communicatie van de eenheid Stadhuis is reeds intensief overleg gevoerd inzake de inhuur van het externe communicatieadvies, het gebruik van het nieuwe logo en andere communicatieonderwerpen zoals publiciteit via DeventerNu, site of andere kanalen.

Met het team Wijkaanpak van de eenheid Stadhuis zal nader worden overlegd over de inzet van de wijkaanpak-methodiek in de interactieve fase.

De programmamanagers binnen de eenheden RS en ST zullen worden geïnformeerd over het proces en ook worden uitgenodigd te participeren in het (onderdelen van) het proces.

Met de concerncontroller en zijn team is/wordt overlegd over mogelijke invalshoeken vanuit het thema kwaliteit en control.

9. Afspraak t.a.v. opstellen opdracht/plan van aanpak

Voor alle activiteiten in de verschillende fasen van de opstelling van de Toekomstvisie 2030 is een fijnmazige planning gemaakt m.b.t. de inzet van mensen en middelen. Deze planning en de realisatie zal periodiek met de ambtelijk opdrachtgever worden doorgesproken om te kunnen bijsturen waar nodig.

In samenwerking met het team Communicatie zal een communicatieplan worden opgesteld rond dit proces. Via de website www.kennisnetdeventer.nl zullen de verkenningen en andere openbare tussenresultaten van het proces worden gepubliceerd.

10. Termijn waarbinnen opdracht uitgevoerd moet zijn

De vaststelling van de *Toekomstvisie 2030, Deventer innovatief, duurzaam en sociaal; strategisch handelen vanuit eigen kracht*, met alle genoemde deelresultaten is **uiterlijk** gepland bij de behandeling van de voorjaarsnota 2009 in mei 2009.

In de aansluitende periode van juni 2009 kunnen evt. afspraken met derde partijen worden bekrachtigd.

11. Geplande activiteiten

Het proces voor de totstandkoming van de Toekomstvisie 2030 kent vier hoofdfasen:

- Fase 1 Verkenningsfase
- Fase 2 Interactieve fase
- Fase 3 Synthese
- Fase 4 Besluitvormingsfase

De fasen worden hierna in detail uitgewerkt:

Fase 1 Verkenningsfase

Deze fase loopt van 1 april tot 1 september 2008. In deze fase lopen 3 parallele sporen:

Spoor 1A Verkenning bestaande beleidskaders.

In dit spoor wordt een analyse gemaakt van bestaande beleidskaders en visiedocumenten op relevante elementen voor de toekomstvisie. Wat werkt door op deze termijn? Het betreft o.a. het collegeprogramma 2005-2010, Economisch businessplan (2002), Stadsvisie (2004), Structuurplan (2004), Sociale structuurvisie (2004), Regionale structuurvisie 2030 (2007). Maar ook het regeerakkoord Balkenende IV, het provinciaal akkoord en het VNG-akkoord. De uitkomsten van deze verkenning worden gebruikt in de interactieve fase en ook als input voor de derde fase (zie aldaar).

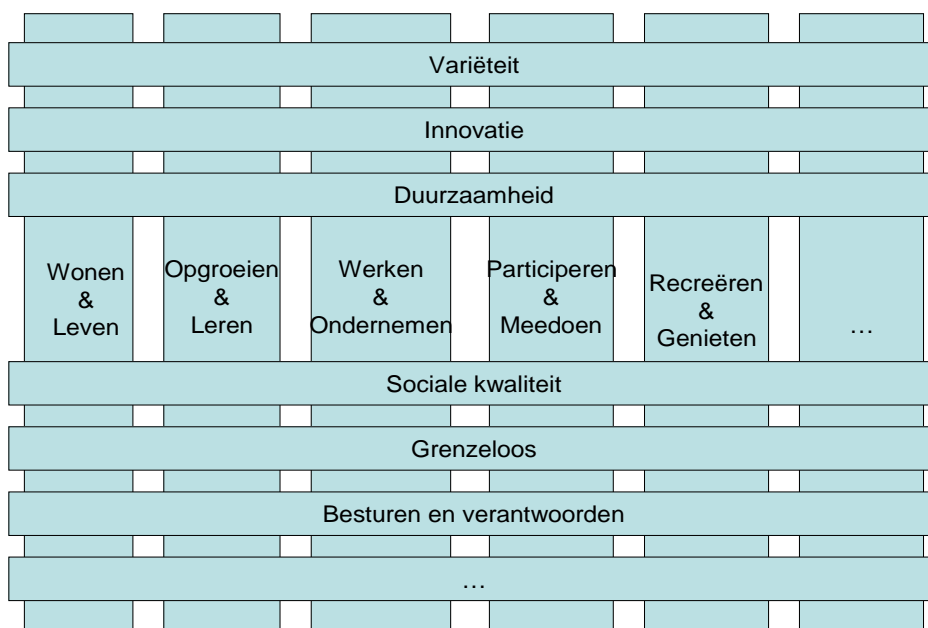
Spoor 1B Staat van Deventer.

Vanuit de fractievoorzitters is reeds een verzoek bij de eenheid Strategische Ontwikkeling neergelegd tot het opstellen van een "Staat van Deventer". Dit document zou een analyse moeten bevatten van de staat waarin de gemeente zich bevindt, een sterkte/zwakte analyse. Deze informatie is ook van belang als input voor de toekomstvisie. Niet zozeer als vertrekpunt – maar wel als contrapunt in de confrontatie tussen wensbeeld en huidige situatie. Gedacht wordt aan een doorontwikkeling van de huidige GSB-monitor, aangevuld met een aantal nog ontbrekende elementen. Hierbij wordt vooral ook gezocht naar significante afwijkingen van Deventer statistische gegevens t.o.v. bijv. het algemene beeld in de regio of in Nederland. De huidige presentatie van het cijfermateriaal zou verrijkt en aangevuld kunnen worden met meer sprekende typering en groeperingen, bijv. met de zgn. waarden- en leefstijlonderzoek, zoals deze worden gehanteerd door het bureau Motivation. Eerdere ervaringen met dit bureau wijzen uit dat de cijfers dan meer tot "leven" komen. De "Staat van Deventer" is een nieuw product van de eenheid Strategische Ontwikkeling, waarin een aantal bestaande producten zullen opgaan en wat qua inhoud en presentatie na de totstandkoming van de Toekomstvisie 2030 nog verder doorontwikkeld zal worden. De vraag vanuit de raad kan op deze manier op efficiënte wijze worden gecombineerd met de inspanningen van het team SO/Programmering en Strategie t.b.v. de toekomstvisie, in combinatie met een stuk productontwikkeling van het SO-team Kennis en Verkenning.

Spoor 1C Trendanalyse

Voor dit derde en laatste spoor van de verkenningen voor de Toekomstvisie 2030 doen we een beroep op de denkkraft van onze partners in de stad en het platteland, gecombineerd met mensen van buiten. Gegroepeerd rond een aantal verticale (sectorale) en horizontale (doorsnijdende) thema's worden zij uitgenodigd om in een brainstormsetting na te denken over de ontwikkelingen in de samenleving en wat die betekenen voor het Deventer anno 2030. Daarbij wordt niet direct gestreefd naar representativiteit in enge zin, maar meer naar variëteit van herkomst en achtergrond. Naast vertegenwoordigers uit de Deventer samenleving zullen deze sessies worden uitgebreid met denkers, doeners en dwarskijkers van buiten. Steeds strevend naar een mix van overheid, ondernemers, onderzoek/onderwijs en "onorthodoxe" onafhankelijke deelnemers.

Vooralsnog zijn de volgende gespreksonderwerpen/domeinen geïdentificeerd, zonder overigens uit te sluiten dat hier nog onderwerpen aan worden toegevoegd:

Periode april/mei 2008: de verticale as:

- Wonen en leven in Deventer;
- Opgroeien en leren in Deventer;
- Werken en ondernemen in Deventer;
- Participeren en meedoen in Deventer;
- Recreëren en genieten in Deventer.

Periode mei/juni 2008: de horizontale as:

- Variëteit in Deventer;
- Duurzaamheid in Deventer;
- Sociale kwaliteit in Deventer;
- Innovatie in Deventer;
- Een wereld zonder grenzen buiten Deventer;
- Besturen en verantwoorden in Deventer;

Het laatste onderwerp beweegt zich wat meer op het metaniveau van de rol van de gemeente t.a.v. de voorgaande onderwerpen.

De thema's zijn globaal geduid en niet strak afgekaderd. Dat is ook niet de bedoeling. We zijn juist op zoek naar nieuwe kansen, nieuwe combinaties, nieuwe associaties waarbij grenzen worden verlegd. Die ontstaan alleen in een zekere vrijheid. Om de uitkomsten van de gesprekken toch in enige mate te kunnen aggregeren en te gebruiken als input voor scenariobouw is voor deze brainstormsessies samenwerking gezocht met het Kenniscentrum Leefomgeving van Saxion Hogescholen. Samen met hen wordt een gespreksformaat ontwikkeld en zal de scenario-ontwikkeling ter hand worden genomen.

De gesprekken zullen worden voorbereid in de periode februari/maart. De gesprekken zelf worden gepland in de periode april/mei/juni. De eerste resultaten zullen in de maand juli 2008 worden teruggekoppeld aan B&W en raad.

Fase 2 Interactieve fase

In fase 2 worden de cirkels van betrokkenheid bij de toekomstvisie steeds ruimer getrokken. In de eerste fase is het aantal betrokkenen beperkt tot enkele honderden geënquêteerden en rond de honderd gesprekspartners. In deze fase wordt het proces verder opengeboken en gaan we naar een veelvoud van deze aantallen. De interactieve fase loopt van 1 september tot 31 oktober 2008.

De volgende sporen worden in deze fase onderscheiden:

Spoor 2A Follow up gesprekken

Aan de deelnemers aan de gesprekken uit de eerste fase zal gevraagd worden om ook in deze fase een bijdrage te leveren door dan zelf als ambassadeurs van de toekomst van Deventer in eigen kring een vervolggesprek te arrangeren over die toekomst. Daarbij gebruik makend van het eerder genoemde gespreksformaat en hierover ook terug te koppelen. Uitgaande van 11 gesprekken in de eerste fase met gemiddeld 8 tot 10 deelnemers zal dit in het najaar van 2008 leiden tot een veelvoud van de in het voorjaar gemobiliseerde denkkraft en verbeelding over de toekomst van Deventer. Mogelijk dat een deel van deze gesprekken ook in openbaarheid gevoerd kan worden (zie open podium).

Spoor 2B 21-minuten-voor-2030

In nauwe samenwerking met het bureau Motivaction zal een variant gemaakt worden op de bekende 21-minuten-enquete die jaarlijks op internet wordt gehouden. Hiermee is een laagdrempelige deelname aan deze fase voor vrijwel iedere inwoner van Deventer mogelijk.

Spoor 2C De jeugd mag het zeggen!

In nauwe samenwerking met de scholen in Deventer zal een set instrumenten worden ingezet gericht op het actief betrekken van de groep 10 tot 25-jarigen. Zij zijn het die straks als 30-40 jarigen de kar in Deventer moeten trekken. Het spreekt voor zich dat het internet voor deze doelgroep een belangrijke rol zal spelen. Maar ook andere manieren om de jeugd te bereiken worden niet geschuwd. Hierop wordt een specifiek communicatietraject ingezet.

Spoor 2D Aan het woord in de wijk

Samen met het team Wijkaanpak zal een werkvorm ontwikkeld worden om de Toekomstvisie 2030 ook in een reeks wijkgesprekken te agenderen. Mogelijk dat een aantal deelnemers, net als die in de eerste fase, bereid zijn om in eigen kring (buurt, straat, vereniging) een vervolggesprek te arrangeren.

Spoor 2E Hart voor Deventer in 2030

Het glasvezelbedrijf Y3net en DTV bereiden momenteel een digitaal televisiekanaal voor, bedoeld om video-opnamen van burgers, bedrijven of instellingen in Deventer te kunnen uitzenden: een soort Deventer You-Tube. Met dit verschil dat de filmpjes ook op een gewone tv te ontvangen zijn. Een van de eerste projecten die in dit verband zal worden opgepakt is een oproep om rond het thema Toekomstvisie2030 filmpjes te maken en in te zenden. DTV zal hier ook in de reguliere uitzendingen ruim aandacht aan besteden.

Spoor 2F Verbeelding van 2030

Met het Kunstenlab/Havenkwartier en de Academie voor Kunst & Techniek zal in deze periode onderzocht worden of de ideeën rond de Toekomstvisie 2030 nog op andere manieren "verbeeld" kunnen worden. Een tentoonstelling (of performance?) in deze periode geeft nieuwe en onverwachte invalshoeken en zal de discussie over de toekomstvisie zeker aanwakkeren.

Spoor 2G Open podium/speakers corner

De interactieve fase kent in principe geen beperkingen aan de wijze waarop burgers, bedrijven en instellingen hun inbreng zouden kunnen leveren. Het is goed voorstelbaar dat politieke partijen, special interest groepen of nog anderen deze periode gebruiken om aandacht te vragen voor hun inbreng. Overwogen wordt een aantal momenten te prikken in deze periode waar zij in een publieke ruimte een boodschap kunnen afleveren, bijv. de Burgerzaal of de Openbare bibliotheek.

Tijdens deze fase zal de scenariobouw in samenwerking met Saxion Hogescholen worden voortgezet en worden zij verder verfijnd. De werkszenario's dienen als input voor de navolgende fase: die van de synthese.

Fase 3 Synthese

In de derde fase van de wording van de Toekomstvisie 2030 vindt een synthese (of voor wie wil: confrontatie) plaats tussen de werkszenario's, de opbrengst van de interactieve fase, de Staat van Deventer en de huidige beleidskaders. De uitkomst van deze exercitie is een beschrijving/verbeelding van Deventer in 2030 met daarbij één of meer ontwikkelingsvarianten waarin onderliggende keuzes en prioriteiten zijn vevat. Met opzet wordt hier in het midden gelaten of het één of meer varianten betreft. Gezien de verschillende accenten die kunnen worden gelegd en ook de ruimte die moet worden geboden aan de inbreng tijdens de interactieve fase mag dat in dit stadium niet worden uitgesloten.

In een werkconferentie met college en raad, waaraan ook een aantal belangrijke maatschappelijke en economische partnerorganisaties uit Deventer deelnemen, worden de gemeenschappelijke wensbeelden geïdentificeerd en worden conceptvarianten en eventuele alternatieven besproken.

In de werkconferentie kan de raad duiden op welke punten zij meer ruimte wil geven qua participatie dan consultatie. En kan het draagvlak beproefd worden voor onderdelen die potentieel in co-creatie of in zelfrealisatie gestalte kunnen krijgen.

De voorbereiding van de werkconferentie vindt plaats in november 2008 / januari 2009. De conferentie vindt plaats eind januari 2009.

Fase 4 Besluitvormingsfase

In de besluitvormingsfase, welke loopt van februari 2009 tot mei 2009 zal het eindconcept van een gelaagde Toekomstvisie 2030 worden geformuleerd. De Toekomstvisie 2030 wordt vastgesteld gelijk met de behandeling van de voorjaarsnota 2009 in mei 2009. In de daarop volgende maand juni 2009 kunnen evt. afspraken met een bredere werking tussen gemeente en derde partijen worden bekrachtigd.

12. (Tussen)evaluatie en voortgangsrapportage

De opdrachtnemer rapporteert 2-wekelijks aan de ambtelijk opdrachtgever inzake de voortgang en de ontwikkelingen binnen het proces.

Op 4-wekelijkse basis wordt de coördinerend portefeuillehouder op de hoogte gehouden in het werkoverleg.

Leden van het college en de gemeenteraad zullen worden uitgenodigd op diverse momenten te participeren in het proces. Voor de leden van het college start dit tijdens de verkenningsfase (april/juni 2008). Voor leden van de raad start dit eind juni met het delen van de eerste opbrengsten en in de interactieve fase (september/oktober 2008). Beiden zullen worden betrokken in de synthesefase (november 2008/januari 2009) o.a. in de werkconferentie over de Toekomstvisie.

Formele terugkoppeling naar B&W en raad is voorzien in maart 2008 (plan van aanpak), juli 2008 (tussenrapportage aan B&W), januari 2009 (werkconferentie) en mei 2009 (besluitvorming B&W en raad).